

SKRIFTLIGT SPÖRSMÅL 138/2007 rd

Planering av försvarets flygövningar och djurskydd

Till riksdagens talman

Det aktuella fallet i Lochteå, där blårävshonor på en pälsfarm bitit ihjäl sina valpar, ger anledning till oro ur djurskyddssynvinkel. Försvarets flygövningar i Vattaja misstänks i detta fall ha stressat blårävshonorna så att de bitit ihjäl sina valpar. Detta är en typisk reaktion på stress hos bl.a. rävar och minkar. Motsvarande fall med övningsflygningar och ihjälbitna minkvalpar har tidigare även inträffat i exempelvis östra Finland. Förutom de skador som djuren ådrar sig inverkar även förlorade rävungar på farmernas verksamhetsförsäkringar via direkt inkomstbortfall och förlorade avelsmaterial.

På områden med många pälsfarmer borde man under djurens valpningstider, ungefär från mitten av april till mitten av juni, så långt som möjligt undvika oväsen och kraftiga oljud. Många pälsdjursföreningar informerar även i lokala media och uppmanar till minskat oväsen. Om det kan fastslås att skada på pälsdjursfarmer upp-

kommit på grund av försvarsmaktens överflygningar, måste ersättningar för förlorade inkomster betraktas som en självklar sak. En mera hållbar lösning vore däremot att planera försvarets flygövningar så att sådana här olycksfall helt kunde undvikas.

Med hänvisning till det som anförs ovan får jag i den ordning 27 § riksdagens arbetsordning föreskriver ställa följande spörsmål till den minister som saken gäller:

Är regeringen medveten om de problem som misstänks uppkomma med ihjälbitna rävvvalpar under pälsdjurens valpningstider i samband med försvarets flygövningar och

hur har regeringen för avsikt att ingripa i frågan för att undvika att dylika missöden framöver upprepas?

Helsingfors den 30 maj 2007

Mats Nylund /sv

KIRJALLINEN KYSYMYS 138/2007 vp**Puolustusvoimien lentoharjoitusten suunnittelu ja eläintensuojelu*****Eduskunnan puhemiehelle***

Lohtajalla sattunut ajankohtainen tapaus, jossa sinikettunaaraat ovat eräällä turkistarhalla purreet kuoliaaksi pentunsa, antaa aihetta huoleen eläintensuojelun näkökulmasta. Puolustusvoimien lentoharjoitusten Vattajalla epäillään tässä tapauksessa stressanneen sinikettunaaraita niin, että ne ovat purreet kuoliaaksi pentujaan. Tämä on tyypillinen stressireaktio mm. ketuilla ja minkeillä. Vastaavia lentoharjoituksiin ja minkkien pentujen kuoliaaksi puremiseen liittyviä tapauksia on sattunut myös aiemmin esim. Itä-Suomessa. Eläinten saamien vahinkojen lisäksi ketunpentujen menetys vaikuttaa myös tarhojen toimintaedellytyksiin suorina tulonmenetyksinä ja siitosmateriaalin menetyksenä.

Alueilla, joissa sijaitsee monia turkistarhoja, tulisi eläinten penikointiaikoina, siis noin huhtikuun puolivälistä kesäkuun puoliväliin, mahdollisimman pitkälle välttää melua ja voimakkaita ääniä. Monet turkistarhaajat tiedottavat myös paikallisissa viestimissä ja kehottavat vähentä-

mään melua. Jos pystytään toteamaan, että turkistarhojen vahingot ovat syntyneet puolustusvoimien ylilennoista, on korvauksia tulonmenetyksistä pidettävä itsestään selvinä. Kestävämpi ratkaisu olisi sen sijaan suunnitella puolustusvoimien lentoharjoitukset siten, että tällaiset tapaturmat voitaisiin kokonaan välttää.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallitus tietoinen ongelmista, joissa ketunpentuja on purtu kuoliaaksi turkiseläinten penikointiaikana ja joiden epäillään johtuvan puolustusvoimien ylilennoista ja

miten hallitus aikoo puuttua asiaan, jotta tällaisten vahinkojen toistuminen jatkossa vältetään?

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 2007

Mats Nylund /r

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mats Nylundin /r näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 138/2007 vp:

Onko hallitus tietoinen ongelmista, joissa ketunpentuja on purtu kuoliaaksi turkiseläinten penikointiaikana ja joiden epäillään johtuvan puolustusvoimien ylilennoista ja

miten hallitus aikoo puuttua asiaan, jotta tällaisten vahinkojen toistuminen jatkossa vältetään?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus on tietoinen puolustusvoimien toiminnasta aiheutuvista vaikutuksista, jotka joissakin tapauksissa ovat saattaneet aiheuttaa vahinkoa myös turkistarhaukselle.

Puolustusvoimien toiminta on lakisääteistä. Toiminta pyritään toteuttamaan rauhan aikana niin, että siitä aiheutuu ulkopuolisille tahoille mahdollisimman vähän haittaa. Toiminta perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön. Ympäristönsuojelun osalta toimitaan mm. ympäristönsuojelulain ja -asetuksen mukaisesti. Toiminnassa pyritään jatkuvaan parantamiseen, haittojen ennaltaehkäisyyn ja minimointiin ja huolellisuuteen sekä parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden ja ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen soveltamiseen. Puolustusvoimien toimintaa kehitetään ympäristönäkökohtien osalta myös vertaamalla sitä muiden maiden puolustusvoimien toimintaan.

Puolustusvoimien lentoharjoitusten suunnittelussa pyritään mahdollisuuksien mukaan otta-

maan huomioon turkistarhojen sijainnit sekä penikoimisajan tuoma häiriintymisherkkyys. Lentotoiminta pyritään suuntaamaan siten, että meluvaikutukset jäisivät mahdollisimman vähäisiksi. Lisäksi minimilentokorkeudeksi tarhojen päällä on määritetty 300 metriä ajalla 1.4.—25.6. Turkistarhat on myös merkitty harjoitusaluekarttoihin.

Ampuma- ja lentotoiminnasta syntyy melua, jonka vaikutuksia jatkuvasti selvitetään. Käynnissä on valtakunnallinen ohjelma, jossa puolustusvoimat tekee tarkat melunmittaukset kaikilla merkittävillä sotilasalueilla. Selvityksillä kehitetään puolustusvoimien toimintaa ja tuetaan myös valtakunnallisen meluntorjuntaohjelman tavoitteita. Muista tutkimuksista mainittakoon, että ilmavoimat on selvittänyt yhteistyössä Kuopion yliopiston kanssa lentomelun vaikutuksia sinikettujen pentutuloksiin. Tehdyn tutkimuksen mukaan lentomelulla ei ole merkittävää vaikutusta pentutuotantoon.

Kirjallisessa kysymyksessä viitataan Lohtajalla 21.5—1.6.2007 pidetyn valtakunnallisen ilmatorjuntaharjoituksen aikana ilmenneeseen vahinkoepäilyyn. Asian tutkinta on käynnissä, ja siihen sisältyy mm. lentotietojen selvitys lentojen taltiointijärjestelmästä ja myös turkistarhaukseen perehtyneen puolustushallinnon ulkopuolisen eläinlääkärin tekemä tutkimus. Mikäli tutkimus osoittaa puolustusvoimat vahingon aiheuttajaksi, vahingot korvataan ja toimintatavat tältä osin tarkistetaan. Yhteistoiminnan edistämiseksi ja haittojen minimoimiseksi puolustusvoimat järjestää tällaisten valtakunnallisten ilmatorjuntaharjoitusten alussa ilmatorjunnan tarkastajan, kalastajien ja turkistarhaajien välisen kokouksen. Tällainen kokous järjestettiin myös tänä keväänä Lohtajalla pidetyn harjoituksen yhteydessä.

Valtakunnallisten harjoitusten ajankohta joudutaan sovittamaan varusmieskoulutuksen palvelusaikajärjestelmään. Esimerkiksi Lohtajalla

suoritettavat ilma-ammunnat voidaan toteuttaa tehokkaasti ja palvelusturvallisesti keväisin vasta joukkojen saatua riittävän koulutuksen.

Helsingissä 19 päivänä kesäkuuta 2007

Puolustusministeri Jyri Häkämies

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 138/2007 rd undertecknat av riksdagsledamot Mats Nylund /sv:

Är regeringen medveten om de problem som misstänks uppkomma med ihjälbitna rävvalpar under pälsdjurens valpningstider i samband med försvarets flygövningar och

hur har regeringen för avsikt att ingripa i frågan för att undvika att dylika missöden framöver upprepas?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Regeringen är medveten om de svårigheter som försvarsmaktens verksamhet medför och som i en del fall kan ha orsakat skada också för pälsfarmningen.

Försvarsmaktens verksamhet är lagstadgad. Under fredstid eftersträvas att verksamheten skall bedrivas på ett sådant sätt att den orsakar utomstående parter så liten olägenhet som möjligt. Verksamheten baserar sig på gällande lagstiftning. I fråga om miljöskyddet verkar man bl.a. i enlighet med miljöskyddslagen och miljöskyddsförordningen. I verksamheten eftersträvas en kontinuerlig förbättring, förebyggande och minimering av olägenheterna och omsorgsfullhet samt tillämpning av de bästa användbara teknikerna och med tanke på miljön bästa möjliga praxis. Försvarsmaktens verksamhet utvecklas vad gäller miljösynpunkter också genom att den jämförs med verksamheten vid försvarsmakterna i andra länder.

Vid planeringen av försvarsmaktens flygövningar försöker man i mån av möjlighet beakta pälsfarmernas läge samt den känslighet för störningar som valpningstiden medför. Flygverksamheten försöker man inrikta så att verkningarna av bullret blir så små som möjligt. Dessutom har minimiflyghöjden ovanför farmarna fastställts till 300 meter under tiden 1.4—25.6. Pälsfarmerna har också märkts ut på kartorna över övningsområdena.

Skytte- och flygverksamheten orsakar buller, vars verkningar hela tiden reds ut. Som bäst pågår ett riksomfattande program, där försvarsmakten gör exakta bullermätningar på alla betydande militärområden. Genom utredningarna utvecklas försvarsmaktens verksamhet och understöds också målen i det riksomfattande bullerbekämpningsprogrammet. Av övriga undersökningar kan det nämnas att flygvapnet i samarbete med Kuopio universitet har rett ut vilka effekter flygbullret har på resultatet av blårävarnas valpningar. Enligt den utförda undersökningen påverkar flygbullret inte i någon betydande grad valpproduktionen.

I det skriftliga spörsmålet hänvisas det till en skada som misstänks ha uppkommit under den riksomfattande luftvärnsövningen i Lochteå under tiden 21.5—1.6.2007. Saken undersöks som bäst och i detta ingår bl.a. en utredning av de flyguppgifter som finns i systemet för flyguppdragningar och även en undersökning som utförs av en veterinär som är förtrogen med pälsfarmning och inte hör till försvarsförvaltningen. Ifall undersökningen visar att försvarsmakten har orsakat skada, kommer skadorna att ersättas och verksamhetssätten att justeras till denna del. För att främja samverkan och minimera olägenheter-

na arrangerar försvarsmakten i början av dylika riksomfattande luftvärnsövningar ett möte mellan en luftvärnsinspektör, fiskare och pälsfarmare. Ett sådant möte arrangerades också i vår i samband med övningen i Lochteå.

Tidpunkten för de riksomfattande övningarna måste anpassas till systemet för bevaringsutbild-

ningens tjänstgöringstid. Till exempel det luftmålsskytte som utförs i Lochteå kan genomföras effektivt och tryggt i tjänstgöringen under vartider först efter att trupperna har fått tillräcklig utbildning.

Helsingfors den 19 juni 2007

Försvarsminister Jyri Häkämies